

Z ŻYCIA ŚODR

2 XXI Krajowa Konferencja Pszczelarska

3 O świni w woj. śląskim

SPECJALIŚCI RADZĄ

4 Wyregulować oziminy

5 Rolniku korzystaj z wyników doświadczeń Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego

6 ABC chowu kóz

8 Zima to czas na testowanie mikroklimatu w pomieszczeniu inwentarskim

9 Uproszczone techniki uprawy (UTU) – za i przeciw

10 Prawnik radzi - Prawo autorskie po nowelizacji

ŚRODOWISKO W KTÓRYM ŻYJEMY

12 Dzięki wsparciu Programu Infrastruktura i Środowisko wykonano wiele dobrej roboty

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

13 „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych” w ramach PROW 2014-2020

14 Dołącz do Europejskiego Partnerstwa na rzecz Innowacji (EPI)

NOTOWANIA

17 Ceny Rynkowe

SYGNAŁY

21 Na naukę nigdy nie jest za późno

22 Dary jesieni

23 Przedsiębiorczy Strumień

24 Wystawa kulinarna w Jedłowniku

25 Jedzmy jajka codziennie

26 Zagłębiowska gala pszczelarska

DOM I OGRÓD

28 Przyprawy rozgrzewające

29 Czy stewia została doceniona?

ROCZNY SPIS TREŚCI

30 Roczny tematyczny spis treści artykułów opublikowanych w 2015 r.

Przyjmujemy do druku
REKLAMY, OGŁOSZENIA, ARTYKUŁY
SPONSOROWANE - zgodnie z cennikiem.

Drobne ogłoszenia rolników
zamieszczamy bezpłatnie.

PRENUMERATEŃ można zamówić
bezpośrednio w redakcji lub u doradców.

*Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń
i artykułów sponsorowanych.*

*Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania
skrótów i przetwarzania materiałów prasowych.*

Adres wydawcy i redakcji
ŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE

ul. Gliwicka 85, 43-190 Mikołów, skr. poczt. 85
tel.: 32 325 01 41, 32 325 01 57, fax 32 325 01 44
e-mail: M.Hankiewicz@odr.net.pl

Redakcja: Maurycy Hankiewicz - redaktor naczelny,
Barbara Gąsiorowska, Karina Kwaśniewska,
Bernadeta Pieter

Zdj. na okładce - P. Zagórski

ŚODR, nr 24/2015, nakład 2600 egz.

Dołącz do Europejskiego Partnerstwa na rzecz Innowacji (EPI)

http://ec.europa.eu/agriculture/eip/index_en.htm

Sieć na rzecz Innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich działająca w Polsce jako podsieć KSOW-u, nie jest nowym produktem w Unii Europejskiej. W 2012 roku Komisja Europejska powołała Europejskie Partnerstwo na rzecz Innowacji, działające w krajach Europy.

W ramach PROW 2014-2020 Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich działa w 16 Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego w Polsce. Jednostką koordynującą jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, a myślą przewodnią, sieci są szeroko pojęte innowacje.

W województwie śląskim jednostką koordynującą SIR jest Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie.

Według komunikatu Komisji Europejskiej, przez ostatnie dziesięciolecie w rolnictwie odnotowano znaczny wzrost wydajności; w ostatnich latach w krajach rozwiniętych trend ten jednak zwolnił. Ponadto wzrost osiągnęto po części poprzez wywieranie poważnej presji na zasoby naturalne i na środowisko.

Problemy związane z jakością gleby, przejawiające się niskimi poziomami materii organicznej, dotyczą 45% europejskich gleb, a prawie jedna czwarta gleb jest narażona na erozję w stopniu ograniczonym do dużego.

Uszkodzeniu lub nawet zniszczeniu uległy cenne ekosystemy, a wraz z nimi cenne usługi ekosystemowe. Odpowiednie systemy gospodarowania gruntami, muszą przeciwdziałać degradacji i erozji gleb, stabilizować funkcjonalność gleb i łagodzić skutki zmiany klimatu i pomagać w przystosowywaniu się do nich.

Mając na uwadze powyższe założenia, wyznaczono **dwa główne cele Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego**:

- I. **Promowanie wydajności i efektywności sektora rolnego** - europejskie partnerstwo innowacyjne ma na celu odwrócenie, do 2020 r., niedawnego trendu zmniejszania się wzrostu wydajności.
- II. **Poprzez rolnictwo zrównoważone** - europejskie partnerstwo innowacyjne utrzymanie funkcjonalności gleb w Europie na zadowalającym poziomie do 2020 r. Funkcjonalność gleb obejmuje zdolności produkcyjne gruntów, kluczowe funkcje gleb w kontekście łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz w odniesieniu do stabilności ekosystemowej.

Sposobem na zapewnienie zrównoważonego i inteligentnego wzrostu w gospodarce Unii Europejskiej, w tym także w rolnictwie, ma być innowacyjność.

Kluczowym wyzwaniem dla rolnictwa w przyszłości jest nie tylko produkowanie więcej, ale także lepiej. Uwzględnienie napędzanych popytem badań i innowacji, jak również lepsze rozpowszechnianie najlepszych praktyk, będzie mieć zasadnicze znaczenie w realizacji tego celu.

Komisja Europejska, w ramach strategii Europa 2020, podkreśla istotną rolę badań i innowacyjności w przygotowaniach Unii Europejskiej do wyzwań w przyszłości.

Długookresowy program wzrostu społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej zakłada trzy priorytety:

- *zrównoważonego rozwoju;*
- *inteligentnego wzrostu;*
- *włączenia społecznego.*

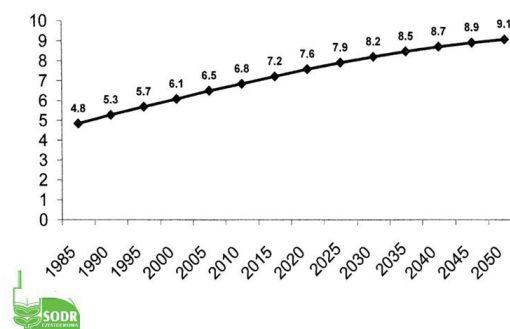

SIEĆ NA RZECZ INNOWACJI W ROLNICTWIE I NA OBSZARACH WIEJSKICH

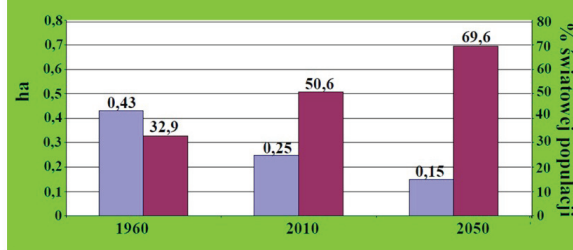
Rolnictwo ma odegrać istotną rolę w realizacji tych priorytetów. Jednocześnie w obliczu silnego wzrostu globalnego popytu na żywność, towarzyszącemu rosnącej liczbie ludności na świecie, pojawia się presja na konieczność zwiększania wielkości produkcji. Wzrost podaży w sytuacji kurczących się zasobów naturalnych (zwłaszcza wody) i ograniczonych czynników produkcji (zwłaszcza ziemi) może mieć miejsce za sprawą zwiększania efektywności gospodarowania.

W ramach kierunków rozwoju „WPR do 2020 r.” zwraca się uwagę, że innowacje są niezbędne, aby rolnictwo UE przygotować na przyszłość.

Liczba ludności na świecie

Powierzchnia uprawna na osobę i rozwój urbanizacji

W ramach wspólnej polityki rolnej UE dąży do osiągnięcia trzech celów, są to:

- zagwarantowanie rentownej produkcji żywności,
- zapewnienie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i działaniami w dziedzinie zmiany klimatu oraz
- przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju terytorialnego.

Realizacja tych celów wymaga tworzenia, rozpowszechniania i stosowania w praktyce nowej wiedzy, nowych technologii, nowych produktów i nowych sposobów organizacji, uczenia się i współpracy.

Istotne jest zapewnienie, aby działania badawcze odpowiadały ogólnym potrzebom, a stworzone rozwiązania były stosowane przez rolników i leśników.

UE podjęła działania mające zbliżyć do siebie naukę i praktykę. Celem jest stworzenie polityki badań naukowych bardziej ukierunkowanej na potrzeby oraz polityki rolnej bardziej opartej na faktycznych danych.

Aby wspierać ten cel, stworzono Europejskie Partnerstwo Innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EIP-AGRI).

W ramach partnerstwa podejmowane są działania na rzecz szerszego zastosowania w praktyce wyników badawczych i innowacyjnych rozwiązań i opracowywania programu badań naukowych, który w większym stopniu uwzględnia potrzeby rolników i leśników.

Celem europejskiego partnerstwa innowacyjnego, jest promowanie konkurencyjnego i zrównoważonego rolnictwa, które osiąga więcej przy mniejszych nakładach i funkcjonuje w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

Partnerstwo powinno przyczynić się do budowania konkurencyjnego sektora produkcji podstawowej, zapewniającego dostępność żywności w skali globalnej, zróżnicowane wyroby i produkcję, długoterminowe dostawy różnych surowców do wytwarzania żywności i innych produktów oraz lepszy rozkład wartości dodanej w ramach łańcucha dostaw żywności.

Aby stawić czoła przyszłym wyzwaniom w rolnictwie, rolnicy, leśnicy, przemysł spożywczy muszą zdobywać nową wiedzę, którą można stosować w praktyce mając na uwadze poniższe pytania:

- W jaki sposób możemy zwiększyć konkurencyjność w coraz trudniejszych warunkach gospodarczych i jednocześnie zapewnić wykorzystanie zasobów i świadczenie usług ekosystemowych w sposób zrównoważony?
- Jak możemy przyczynić się do bezpieczeństwa żywnościowego?
- W jaki sposób możemy wspierać społeczności wiejskie w dywersyfikacji ich działalności gospodarczej?

W znalezieniu odpowiedzi na te pytania mogą pomóc badania naukowe i innowacje.

EPI ma na celu stworzenie elastycznego i otwartego systemu dla tworzenia różnorodnych grup operacyjnych.

Innowacja jest priorytetem horyzontalnym programu Rozwoju Obszarów Wiejskich: utworzenie wielopłaszczyznowych grup operacyjnych (art. 62, 36 i inne).

Całościowe podejście do określenia celu i składu pojedynczych grup operacyjnych: każda grupa operacyjna musi stworzyć swój plan oczekiwanych rezultatów.

Cele EIP wg Rozporządzenia w sprawie Rozwoju Obszarów Wiejskich (art. 61)

- Możliwa współpraca grup operacyjnych z innymi podmiotami, tj.: transfer wiedzy, doradztwo, pomoc inwestycyjna, systemy jakości itp.
- Skuteczne, wydajne rolnictwo, przyjazne dla klimatu i środowiska.
- Ciągłe dostarczanie żywności, paszy i biomateriałów, zarówno istniejących, jak i nowych.
- Usprawnienie procesów na rzecz ochrony środowiska, dostosowane do zmian klimatu i łagodzenia ich skutków.

- Budowanie współpracy między podmiotami naukowymi i technologicznymi a rolnikami, przedsiębiorcami i doradcami.

Funkcje sieci Europejskiego Partnerstwa:

- Zbieranie informacji (badania i projekty innowacyjne itp.).
- Efektywny przepływ informacji (strona internetowa, funkcja „helpdesk”).
- Wymiana zagadnień dot. innowacji (seminaria, warsztaty, konferencje).
- Dzielenie się wiedzą na temat działań praktycznych (grupy dyskusyjne, zespoły tematyczne).
- Systematyczne informacje zwrotne.
- Wzajemne działania polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Programu na rzecz Badań i Innowacji;
- Gromadzenie odpowiednich informacji (bazy danych, listy projektów, itp.);
- Zapewnienie skutecznego przepływu informacji i doradztwa w kwestii możliwości oferowanych przez polityki UE;
- Wymiana najlepszych praktyk i badań towarzyszących;
- Systematyczny przekaz oczekiwań (potrzeb) praktyki do nauki;
- Wymiana z Platformami Technologicznymi (EPT), Sieciami Obszarów Badawczych (ERA-NET), Wspólnymi Inicjatywami Programowania, itp.;
- Współpraca z Komitetem Badań Rolniczych (SCAR).

Innowacyjny model Europejskiego Partnerstwa na rzecz Innowacji w rolnictwie spełnia funkcje katalizatora transferu „z laboratorium na rynek” („model liniowy innowacji”).

EIP działa na zasadzie „interaktywnego modelu innowacyjności”, który skupia się na działaniach partnerskich, prowadzonych na wszystkich szczeblach we współpracy z rolnikami, doradcami, naukowcami, przedsiębiorcami i innymi.

- *Wymiana wiedzy generuje nowe poglądy i pomysły oraz integruje istniejący zakres wiedzy. Przyczynia się również do lepszego ukierunkowania programów badawczych do potrzeb praktyki.*

Istnieje szereg barier hamujących rozwój innowacyjności w rolnictwie. Należą do nich m.in. specyfika rolnictwa, strach przed nowościami, wysoka średnia wieku rolników i niższy poziom wykształcenia w porównaniu z mieszkańcami miast oraz niedobór środków finansowych.

- Europejskie partnerstwo innowacyjne w dziedzinie rolnictwa (EIP-AGRI) działa na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa, aby sektory te mogły osiągać więcej przy mniejszym zużyciu zasobów.
- EIP stwarza szerokie możliwości nawiązania współpracy, znalezienia partnerów, dzielenia się wiedzą i wymiany doświadczeń w zakresie innowacji w rolnictwie
- WPR: 4,5 mld euro na badania i innowacje w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, bio-gospodarki i zrównoważonego rolnictwa;
- Stworzone możliwości w obecnym okresie programowania dają szansę na zbudowanie sprawnego systemu transferu innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich
- WPR do 2020 r. zaznacza, że innowacje w rolnictwie są niezbędnym elementem dla przyszłości tego sektora gospodarki UE;

Zostań partnerem Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Wejdź na stronę Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego www.czwa.odr.net.pl i zarejestruj się jako partner SIR. Zapraszamy do współpracy!

Opracowano na podstawie materiałów CDR Radom

Anna Kowalska-Fert
Koordynator Sieci na rzecz innowacji
w rolnictwie i na obszarach wiejskich